

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” împotriva Primarului General al mun. Chișinău, persoană terță Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton” cu privire la anularea actelor administrative,

(Dosarul nr. 2ac-453/24

NR. PIGD 2-24062035-01-2ac-21112024)

Consecințele depunerii cererii de strămutare care nu se încadrează în temeiurile strămutării unei cauze de contencios administrativ.

04 decembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 07 iunie 2024, Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al mun. Chișinău, persoană terță Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton” solicitând anularea Certificatului de urbanism pentru proiectare nr. CU-0000877 din 06 octombrie 2022 și a Autorizației de construire nr. AC-0000572 din 26 martie 2024, emise de Primarul General al mun. Chișinău.

2. La 15 iulie 2024, Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care suplimentar a solicitat anularea răspunsului nr. 2-03/1-924 din 27 mai 2024, semnat de viceprimarul Ilie Ceban pe mărghinirea cererii prelabile (f.d.82-84).

3. Prin încheierea din 19 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis cererea Societății cu Răspundere Limitată „Manolii” privind suspendarea executării Autorizației de construire nr. AC-0000572-RP din 25 martie 2024 emisă de Primarul General al mun. Chișinău.

S-a suspendat executarea Autorizației de construire nr. AC-0000572-RP din 25 martie 2024 emisă de Primarul General al mun. Chișinău, până la rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” către Primarul General al mun. Chișinău privind anularea actului administrativ.

S-au informat participanții la proces că instanța de judecată care examinează acțiunea în contenciosul administrativ poate modifica sau anula în orice moment încheierea privind suspendarea executării actului administrativ individual contestat. Participantul la proces poate solicita modificarea sau anularea unei astfel de încheieri ca urmare a schimbării circumstanțelor sau a neinvocării acestora în procedura inițială din motive neimputabile lui (f.d.119-122).

4. La 29 iulie 2024, Primarul general al mun. Chișinău a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 19 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul

Central, solicitând anularea acesteia și respingerea ca fiind neîntemeiată a cererii privind suspendarea executării actului administrativ (f.d.148-153).

5. Iar, la 05 august 2024, Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton”, reprezentată de avocatul Vladislav Roșca a contestat cu recurs încheierii din 19 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, solicitând anularea acesteia și emiterea unei noi încheieri privind respingerea cererii cu privire la suspendarea executării actului administrativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” (f.d.155-165).

6. La 11 septembrie 2024, Executorul judecătoresc Andrei Gosic a depus demers, prin care a solicitat explicarea extinderii și a modului de aplicare și executare efectivă a încheierii nr.3-2990/2024 din 19 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, în special, oferirea de către instanța emitentă a răspunsului la întrebarea: de competența exclusivă a curților de apel sau a executorului judecătoresc, în condițiile art.21 din Codul de executare, ține executarea documentului nominalizat (f.d.176-178).

7. Prin încheierea din 30 septembrie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-au convocat în ședință de judecată participanții la proces, pentru data de 17 octombrie 2024, ora 09:30, în vederea examinării demersului Executorului judecătoresc Andrei Gosic privind explicarea încheierii din 19 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (f.d.201).

8. La 17 octombrie 2024, Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii”, reprezentată de avocatul Tudor Leșanu a depus cerere de strămutare, prin care a solicitat strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad (f.d.215-216).

9. Prin încheierea protocolară din 17 octombrie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a anunțat întreruperea ședinței de judecată în vederea transmiterii cererii de strămutare a cauzei către Curtea de Apel Chișinău spre soluționare conform competenței (f.d.227).

10. Potrivit scrisorii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prezenta cauză a fost transmisă Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de recurs (f.d.218).

11. La 15 noiembrie 2024, Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” a depus cerere în temeiul art.198 alin. (3) din Codul administrativ și art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat strămutarea prezentei cauze la o altă instanță de judecată egală în grad pentru examinarea recursului înaintat împotriva încheierii din 19 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (f.d.222-224).

12. În susținerea cererii înaintate, Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” a invocat faptul că, conform informației prezentate de Consiliul Superior al Magistraturii, în prezent, la Curtea de Apel Chișinău, din cele 57 de posturi de judecător, sunt ocupate 19 posturi din care un judecător este suspendat, fiind vacante 38 de posturi.

13. Astfel, luând în considerare faptul acceptării cererilor de demisie a mai multor magistrați ai Curții de Apel Chișinău, ceea ce a dus la restrângerea semnificativă a numărului total al magistraților, în opinia sa, există incertitudini asupra modului de formare a completelor de judecată, ceea ce ar putea fi apreciat în condițiile art.6 CEDO ca imposibilitate de formare a completelor de judecată în mod legal.

14. Or, o instanță este caracterizată în sens material de rolul său jurisdicțional: de a soluționa, pe baza normelor de drept, cu jurisdicție deplină și în urma unei proceduri organizate, orice problemă care ține de competența sa [ibidem, pct. 36; Cipru împotriva Turciei (MC), pct. 233].

15. În speță, în cadrul Curții de Apel au fost desemnați pentru exercitarea temporară a funcției mai mulți judecători, ceea ce intră în contradicție cu jurisprudența CEDO în cauza *Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei*, în care Curtea cere pentru atestarea independenței instanței ca mandatul membrilor judecători să fie permanent.

16. Prin urmare, în scopul asigurării imperativului de "*a se vedea că justiția se face*" prin examinarea cauzei în mod obiectiv, corect și imparțial, precum și în scopul evitării favorizării intereselor unei părți, măcar și în aparență, în opinia sa, Curtea Supremă de Justiție urmează să strămute cauza la o altă Curte de Apel egală în grad.

17. Aceasta deoarece, la caz, Curtea de Apel Chișinău a înaintat un demers Judecătoriei Chișinău privind transmiterea cauzei la cererea sa de chemare în judecată împotriva Primarului General al mun. Chișinău, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton” pentru examinarea cererii de recurs depusă împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central nr.3-2990/2024 din 19 iulie 2024 prin care s-a suspendat executarea autorizației de construire eliberată Societății cu Răspundere Limitată „Promilton”.

18. Acest fapt, creează o aparență rezonabilă că în cadrul Curții de Apel Chișinău soarta acestei cauze este deja decisă în favoarea Societății cu Răspundere Limitată „Promilton”, fiind straniu că Curtea singură cere instanței de fond transmiterea unei cauze.

19. Or, reieșind din prevederile art.242 din Codul administrativ, instanța de fond după primirea cererii de recurs împotriva încheierii transmite singură dosarul Curții de Apel pentru soluționarea recursului și nu invers. Curtea de Apel se sesizează doar în momentul în care cererea de recurs împreună cu dosarul transmis de instanța de fond parvine în cancelaria instanței de apel.

20. Aici, Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” a enunțat că verificând portalul Curții de Apel Chișinău la compartimentul "cereri pendinte" a constatat că dosarul a intrat în instanță la 28 octombrie 2024, care constituie data sesizării Curții despre existența acestui dosar și a cererii de recurs depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton”. Iar,

demersul Curții de Apel Chișinău expediat instanței de fond este cu mult anterior datei de 28 octombrie 2024.

21. În asemenea circumstanțe, cum a fost posibil și în baza căruia temei legal Curtea de Apel Chișinău a cerut dosarul instanței de fond pentru examinarea cererii de recurs a Societății cu Răspundere Limitată „Promilton” până la data de 28 octombrie 2024, dacă nici nu era sesizată și nici nu avea (legal) cunoștință despre acest dosar și această cerere de recurs.

22. Astfel, încălcarea de către Curtea de Apel Chișinău a prevederilor art.242 din Codul administrativ, prin solicitarea dosarului pentru examinarea unei cereri de recurs până a fi sesizată în modul corespunzător, denotă că scopul examinării recursului nu va fi îndeplinirea justiției, ci alte interese.

23. De altfel, în opinia Societății cu Răspundere Limitată „Manolii” este stranie stabilirea ședinței de examinare a cererii de recurs pentru data de 18 noiembrie 2024 adică în decurs de 2 săptămâni de la intrarea dosarului în Curte, fără ca cererea de recurs să fie expediată intimată și avocatului acesteia pentru a se putea apăra în condițiile art.6 CEDO, pe când în alte dosare examinarea cererilor de recurs se stabilesc și peste 4 luni.

24. Mai mult, nici măcar după ce la data de 15 noiembrie 2024 a fost contactată telefonic grefa judecătorului raportor al completului Curții de Apel Chișinău pentru a fi expediată avocatului pe adresa sa de e-mail cererea de recurs, aceasta nu a fost prezentată, ceea ce este de o stranietate absolută.

25. Astfel, faptele descrise demonstrează favorizarea apelantei contrar cadrului legal și rapiditatea examinării, creează pentru ea și orice observator independent o bănuială serioasă că nu va avea parte de o judecată imparțială a cererii de recurs depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton” în cadrul Curții de Apel Chișinău.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

26. Art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia:

„(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.”

27. Art. 191 alin. (4) din Codul administrativ, prevede că:

„(4) Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.”

28. Art.192 alin.(1) din Codul administrativ stipulează că:

„ (1) Pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel se instituie complete de judecători”.

29. Art.193 alin.(2) din Codul administrativ statuiează că:

„ (2) Curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători”.

30. Art.35 alin. (1)-(2) din Legea nr.514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, prevede că:

„ (1) Fiecare curte de apel își exercită competența într-o circumscripție care cuprinde mai multe judecătorii.

(2) Curțile de apel, judecătoriile din circumscripția lor, localitatea lor de reședință sînt prevăzute la anexa nr.3.

Din anexa nr.3 la Legea nr.514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, reiese că, circumscripția, în care își exercită competența Curtea de Apel Chișinău, include judecătoriile: Chișinău, Orhei, Strășeni, Criuleni, Hâncești, Anenii Noi, Căușeni, Ungheni”.

31. Art.37 al Codului administrativ garantează că:

„La înfăptuirea controlului judecătoresc asupra activității administrative, instanțele de judecată competente și judecătorii competenți sînt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.”

32. Art. 197 din Codul administrativ, stipulează că:

„Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.”

33. Art. 198 alin.(3) din Codul administrativ, statuiază că:

„(3) Instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărîre:

a) cînd, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă;

b) cînd, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. După cum rezultă din actele cauzei, Primarul general al mun. Chișinău și Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton”, au contestat cu recurs încheierea din 19 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, care se află în raza de activitate a Curții de Apel Chișinău.

35. Astfel, cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” împotriva Primarului General al mun. Chișinău, persoană terță Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton” cu privire la anularea actelor administrative, se află la examinare în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău.

36. Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” a solicitat strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță de judecată egală în grad, invocând îndoieli referitor la imparțialitatea și corectitudinea judecătorilor, ce urmează să examineze cauza în mod obiectiv și corect.

37. La acest segment, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că art. 198 alin.(3) din Codul administrativ, enunțat la pct.32, enumeră exhaustiv temeiurile strămutării unei cauze în contencios administrativ de la o instanță la alta.

38. Corespunzător, din conținutul art. 198 alin. (3) lit. a) și b) al Codului administrativ, rezultă că în materia acțiunilor în contencios administrativ, spre deosebire de materia acțiunilor civile, legiuitorul nu a prevăzut dreptul instanței ierarhic superioare de a strămuta o cauză aflată în procedura instanței ierarhic inferioare din rațiunea existenței bănuielilor că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces, adică pentru motivele stipulate de art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă și invocate de Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” în cererea privind strămutarea cauzei la altă instanță de judecată egală în grad.

39. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele invocate în cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată de același grad în temeiul prevederilor art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă nu pot fi reținute. Or, la 01 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, și începând cu această dată se aplică imediat noile reglementări procedurale.

40. Mai mult, legiuitorul, la art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, a prevăzut exhaustiv circumstanțele care pot servi drept temei pentru strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, iar printre acestea nu se regăsește și cel care ar încadra argumentele invocate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” în cererea cu privire la strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță de același grad.

41. De altfel, din sensul logico-juridic al art.198 alin.(3) din Codul administrativ, rezultă că cauza poate fi strămutată la o altă instanță de judecată egală în grad doar în cazul în care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată.

42. În condițiile speței, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată, care să examineze în ordine de recurs cauza de contencios administrativ respectivă.

43. Mai mult, aplicarea acestor temeieri nu poate fi modelată ca un mijloc flexibil din partea participanților la proces, de dezinvestire a instanței judecătorești și/sau a judecătorului competent pentru examinarea acțiunii în contencios administrativ, fapt ce ar putea genera judecarea cauzei de către un tribunal ilegal constituit.

44. Distinct, invocând dispozițiile art.37 din Codul administrativ, menționat la pct. 30, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” în cererea depusă cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, nu cad sub incidența art.198 alin. (3) din Codul administrative, indicat la pct.32.

45. Din aceste considerente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” cu privire la strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță de judecată egală în grad.

46. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 191 alin. (4), 198 alin. (3) și 230 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

Restituie cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Manolii” împotriva Primarului General al mun. Chișinău, persoană terță Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton” cu privire la anularea actelor administrative, Curții de Apel Chișinău, pentru examinarea cererilor de recurs depuse de Primarul general al mun. Chișinău și Societatea cu Răspundere Limitată „Promilton”, reprezentată de avocatul Vladislav Roșca.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă